

TEORIES DE L'EDUCACIÓ

PROFESSORS: Octavi Fullat i Genís

Joan-Carles Mèlich i Sangrà

A.- OBJECTIUS

- a.- Precisar la terminologia pedagògica.
- b.- Distingir entre Teoria de l'Educació, Pedagogia General i Filosofia de l'Educació.
- c.- Descriure les formes i funcions de tot procés educatiu (Antropologia de l'educació).
- d.- Confrontar les diverses finalitats educatives (Teleologia de l'Educació).

B.- TEMARI

PRIMERA PART: Estatut de la Filosofia de l'Educació

1.- Introducció epistemològica

- 1.1.- El fet educatiu i el seu fonament
- 1.2.- El saber i les seves modalitats
- 1.3.- El saber filosòfic
- 1.4.- Estatut epistemològic de les Ciències de l'Educació
- 1.5.- Fonament de l'educació i de la pedagogia

2.- Filosofia de l'educació

- 2.1.- Sabers globalitzadors
- 2.2.- Pedagogia fonamental i Teoria de l'Educació
- 2.3.- Filosofia de l'Educació
- 2.4.- Tasques de la Filosofia de l'Educació

SEGONA PART: Educació com estructura

3.- Indefinició biològica

- 3.1.- Presentació del problema
- 3.2.- Evolució i genètica
- 3.3.- Endocrinologia i neurologia
- 3.4.- Insuficiència de la natura

4.- La civilització

- 4.1.- Elements modificadors de la conducta
- 4.2.- Tecnologia educativa
- 4.3.- Institucions socials
- 4.4.- La cultura
- 4.5.- Processos educadors

5.- Educació alliberadora

- 5.1.- La fractura ontològica
- 5.2.- L'experiència moral
- 5.3.- Educació de la llibertat
- 5.4.- Educació com contigut

TERCERA PART: Educació com contiquit

6.- Classificació d'antropologies

- 6.1.- La teleologia de l'educació
- 6.2.- Les antropologies filosòfiques
- 6.3.- Les teories pedagògiques

7.- Pedagogia tradicional

- 7.1.- L'embruixament de la totalitat
- 7.2.- Plató
- 7.3.- Fenomenologia
- 7.4.- Pedagogia tradicional

8.- Pedagogia marxista

- 8.1.- Els escrits de Marx
- 8.2.- Antropologia i alienació
- 8.3.- Materialisme històric
- 8.4.- Primers pedagogs marxistes

9.- Pedagogia llibertària

- 9.1.- L'anarquisme
- 9.2.- Bakunin, l'antimarxista
- 9.3.- Escola llibertària
- 9.4.- Supressió de l'escola

10.- Pedagogia antiautoritària

- 10.1.- Antropologia de Freud
- 10.2.- Reich, el freudomarxista
- 10.3.- Desig i messianismes
- 10.4.- El pedagog Neill

11.- Pedagogia activa

- 11.1.- Antropologia de l'Educació Nova
- 11.2.- Empirisme, liberalisme, naturalisme, positivisme i pragmatisme
- 11.3.- L'Escola Nova

12.- Pedagogia tecnològica

- 12.1.- Estructuralisme, cientisme, neopositivisme i tecnicisme
- 12.2.- La mort del subjecte
- 12.3.- La producció tecnològica

13.- Pedagogia existencialista

- 13.1.- L'existència
- 13.2.- Pensadors existencialistes
- 13.3.- Pedagogia existencial-postmoderna

14.- Pedagogia personalista

- 14.1.- El que i el qui
- 14.2.- El personalisme
- 14.3.- Paulo Freire
- 14.4.- L'Escola de Barbiana

C.- METODOLOGIA

El professor exposarà la primera i la segona part del programa. La tercera serà treballada per grups d'alumnes i presentada a classe.

D.- AVALUACIO

- a.- Es obligatòria la lectura de cinc obres originals de filòsofs de l'educació. La llista s'indicarà el primer dia de classe.
- b.- Hi haurà dues proves sobre la part temàtica del programa i una per qualificar les lectures.

E.- BIBLIOGRAFIA

- CASTILLEJO, J.L. i d'altres: Teoría de la Educación. Ed. Anaya. Madrid.
- CAPITAN, A.: Teoría de la Educación. Edelvives. Zaragoza.
- ESCOLANO, A. y otros: Epistemología y Educación. Ed. Síqueme. Salamanca.
- FERMOSO, P.: Teoría de la Educación. Una interpretación antropológica. Ceac. Barcelona.
- FULLAT, O.: Paideia. Filosofías de la Educación. Ed. Ceac. Barcelona.
- FULLAT, O.: Las finalidades educativas en tiempo de crisis. Hogar del Libro. Barcelona.
- FULLAT, O.: Paideusis. U.A.B. Bellaterra. Barcelona.
- FULLAT, O.: Verdades y trampas de la Pedagogía. Ed. CEAC. Barcelona.
- FULLAT, O.: Filosofía de la educación: concepto y límites. Ed. Vicens Vives. Barcelona.
- FULLAT, O. i MELICH, J.C.: El atardecer del bien. Una Pedagogía freudoexistencialista. U.A.B. Bellaterra. Barcelona.
- GARCIA HOZ, V.: Cuestiones de Filosofía de la Educación. Ed. Rialp. Madrid.
- GONZALEZ ALVAREZ, A.: Valores fundamentales de la Educación. Edica, S.A. Madrid.
- IBAÑEZ MARTIN Y CAMPILLO: Teoría de la Educación. UNED. Madrid.
- MARIN IBAÑEZ: Principios de Educación contemporánea. Rialp. Madrid.
- MARITAIN, J.: Pour une Philosophie de l'Éducation. Librairie de Arthème Fayard. (hi ha traducció). París.
- MELICH, J.C.: Situaciones-límite y educación. Estudio sobre el problema de las finalidades educativas. P.P.U. Barcelona.
- MESSER, A.: Filosofía y educación. Ed. Losada. Buenos Aires.
- MOORE, T.W.: Introducción a la teoría de la educación. Alianza Universidad. Barcelona.
- O'CONNOR, D.J.: Introducción a la filosofía de la educación. Paidós. Buenos Aires.
- PETERS, R.S.: La filosofía de la Educación. F.C.E. México.
- REBOUL, O.: La philosophie de l'éducation. P.U.F. París.
- SAN CRISTOBAL, A.: Filosofía de la Educación. Ed. Rialp. Madrid.
- SUAREZ, J.L.: Las grandes filosofías de la educación. APIS. Madrid.
- SUCHODOLSKI, R.: La pédagogie et les grands courants philosophiques. Ed. Du Scarabée (hi ha traducció) París.
- VARIOS: Epistemología y Educación. Ed. Síqueme. Salamanca.
- VARIOS: Filosofía de la Educación hoy: autores, selección de textos. Dykinson. Madrid.
- WHITEHEAD, A.N.: Los fines de la educación. Ed. Losada. Buenos Aires.